

భర్త కోసం

పూర్వం ఉజ్జయినీ నగరంలో సాగరదత్తు డనే వర్తకుడు ఉండేవాడు. అతని సంపద అంతులేనిది. ఆయన ఒకసారి నౌకా వ్యాపారం చేస్తూ సముద్రమధ్యంలో మరొక నౌకను కలుసుకున్నాడు. అది కూడా వర్తక నౌకే. దాని యజమాని రాజగృహానికి చెందిన బుద్ధవర్మ అనే వర్తకుడు.

సాగరదత్తుడికీ, బుద్ధవర్మకూ మంచి స్నేహం కలిసింది. తమలో ఒకరికి మగ పిల్లవాడూ, రెండో వారికి ఆడపిల్లా కలిగే పక్షంలో వారిద్దరికీ పెళ్ళి చేసి వియ్యమందు దామని ఇద్దరూ అనుకున్నారు.

సాగరదత్తుడు వ్యాపారం ముగించుకుని ఇంటికి తిరిగి వచ్చేసరికి, మల్లెపూల మాల వేసిన పసిపిల్లను తెచ్చి అయనకు అందించారు.

"ఎవరీ మల్లిక?" అని సాగరదత్తుడు తన భార్యను అడిగాడు.

ఆమె సిగ్గుపడుతూ, "మీ కూతురే!" అన్నది.

ఆ పిల్లకు మల్లిక అనే పేరు ఖాయ మయింది.

తాను బుద్ధవర్మ అనే వైశ్యోత్తముడితో చేసుకున్న ఒప్పందం గురించి సాగర దత్తుడు తన భార్యకు చెప్పి, ఈ వార్త రాజగృహంలో ఉండే బుద్ధవర్మకు పంపాడు.

బుద్ధవర్మ పర్తకానికి బయలుదేరే సమ యానికే ఆయన భార్య నిండు చూలాలు. అందుచేత ఆయన ఇంటికి తిరిగి పస్తూనే భార్యను, "ఏం బిడ్డను కన్నావు?" అని అడిగాడు. ఆమె తాను కన్న బిడ్డను తెచ్చి భర్తకు చూపింది. వాడు ఎముకలపోగు. వాడికి ఒకటే కన్ను దానికితోడు గూని కూడా ఉన్నది.

"ఈ ఒంటెను ఎందుకు కన్నావు?" అని బుద్ధవర్మ భార్యపైన విసుక్కున్నాడు.

తండ్రి అలా అనటం మూలాన ఆ కుర్రవాడికి ఓష్ఠుడు అన్న పేరు ఖాయమయింది.

ఇంతలో సాగరదత్తుడికి కుమార్తె కలిగినట్టు వార్త వచ్చింది. వార్త తెచ్చిన మనిషికి ఉచితమైన స్వాగతం చెప్పి, బుద్ధవర్మ తన భార్యతో, "చూడు, ఏమయిందో? ఇప్పుడు మనం ఏమని కబురు పంపాలి?" అన్నాడు.

"అడిగారు గనక నా సలహా వినండి. వర్తకుడు తన స్వార్థం కోసం నిజాన్నీ అబద్ధాన్నీ సమన్వయించాలి. మనకు కొడుకు కలిగాడని చెప్పండి. అందులో అబద్ధం లేదు గదా. వాడిది వర్ణనాతీతమైన ఆకారమని తెలపండి. వాడి స్వరూప స్వభావాలు చూసి తెలుసుకోవలిసిందేనని కబురు చెయ్యండి. అంతేగాని, సాగరదత్తుడి సంబంధాన్ని వదులుకోవద్దు. లక్ష్మిని కాల తన్నరాదు!" అన్నది బుద్ధవర్మ భార్య.

బుద్ధవర్మ సాగరదత్తుడి దూతకు తన భార్య చెప్పమన్నట్టే చెప్పి, దారి బత్తెం ఇచ్చి పంపేశాడు.

ఎనిమిదేళ్ళపాటు ఇలాగే రాజగృహ, ఉజ్జయినీ నగరాల మధ్య రాయబారాలు సాగాయి. అటు తరవాత సాగరదత్తుడు పంపిన దూత రాజగృహానికి వచ్చి, "అయ్యా, ఈసారి కుర్రవాణ్ణి చూసి, అతడి గుణరూపాలు తెలుసుకోకుండా తిరిగి రావద్దని మా యజమాని కట్టడి చేసి మరీ పంపారు," అన్నాడు.

బుద్ధవర్మ తడువుకోకుండా, "మా వాడు తామ్రలిప్తిలో వాడి మేనమామ వద్ద ఉండి చదువుకుంటున్నాడు," అని అబద్ధం ఆడాడు.

మరొక నాలుగు సంవత్సరాల కాలం ఈ సాకుతోనే గడిచింది. తరవాత ముగ్గురు నలుగురు ఆరితేరిన చతురులు సాగరదత్తుడి వద్ద నుంచి బుద్ధవర్మ వద్దకు వచ్చి, "అయ్యా, మీ మిత్రుడైన సాగరదత్తుడుగారూ, వారి భార్యా తమతో ఇలా చెప్పమన్నారు: "ఇప్పటికి పదమూడు, పధ్నాలుగేళ్ళు గడిచిపోయినప్పటికీ, మాకు కాబోయే

అల్లుడు ఎలా ఉంటాడో మాకు తెలియరాలేదు. సరుకు దాచి బేరమాడటం సబబు కాదన్నది మీకు తెలుసుగదా. మీ కుమారుడు తామ్రలిప్తిలో ఇంత కాలంగా చదువుతున్నాడన్నది అసందర్భమైన విషయం. వేదాధ్యయనానికి కూడా ఇంతకాలం పట్టదు. మీ కుర్రవాడు మిగిలిన బాధ్యతలన్నీ విడిచిపుచ్చి యావజ్జీవం అధ్యయనంలో గడపటం అసాధారణంగా ఉన్నది. కనుక ఈ హాస్యాలు కట్టి పెట్టి, మీ ఇంటనైనా సరే, తామ్రలిప్తిలో అయినా సరే మీ కుమారుణ్ణి చూపించండి," అన్నారు.

"మహాజనులారా, కొంచెం విశ్రాంతి తీసుకోండి," అని బుద్ధవర్మ దూతలతో చెప్పి, భార్య వద్దకు వెళ్ళి, "వాళ్ళు మనవాణ్ణి చూడాలని పట్టుబట్టి కూర్చున్నారు. వాళ్ళకు మనవాడి ఎత్తు పళ్ళూ, గుడ్డి కన్నూ, గూనీ ఎలా చూపటం? అసంభవం! ఇప్పుడు మరేదన్నా ఉపాయం చెప్పు," అన్నాడు.

"ఉపాయం ఎప్పుడో ఆలోచించాను," అంటూ బుద్ధవర్మ భార్య తన ఆలోచనను భర్త చెవిలో ఊదింది.

బుద్ధవర్మ చేసే దానధర్మాల మీద బతుకుతున్న బ్రాహ్మణుడు ఒకడు ఉన్నాడు. బుద్ధవర్మ ఆయనను ఏకాంతంగా కలుసుకుని, తనకు వచ్చిన విషమ సమస్య వివరించి చెప్పి, "ఇప్పుడు నీ సహాయం లేకపోతే నా పరువు దక్కదు. నీ కొడుకు యజ్ఞగుప్తుడు అందగాడూ, సకల శాస్త్రాలూ చదివినవాడూనూ. నా కొడుకు బదులు అతను వెళ్ళి సాగరదత్తుడి కుమార్తెను పెళ్ళాడి, ఆమె కన్యాత్వానికి భంగం రాకుండా తెచ్చి మా ఇంట దిగవిడిచినట్టయితే, నేను పిల్ల తెచ్చే అరణంలో నీకు భాగం ఇస్తాను," అన్నాడు.

"నీ కోరిక నాకు ఆజ్ఞ కాదా?" అని ఆ బ్రాహ్మణుడు తన కొడుకును పిలిచి, సంగతంతా చెప్పాడు.

"గురువుల ఆజ్ఞకు గుణదోషాలు ఎంచరాదు," అని యజ్ఞగుప్తుడు బుద్ధవర్మ చెప్పినట్టు చెయ్యటానికి సమ్మతించాడు.

ఒకటి రెండు రోజులు గడవనిచ్చి, "నా కొడుకు తామ్రలిప్తి నుంచి తిరిగి వచ్చాడు," అంటూ యజ్ఞగుప్తుణ్ణి అలంకరించి, సాగరదత్తుడి దూతలకు చూపించాడు బుద్ధవర్మ.

వాళ్ళు, "మల్లిక అదృష్టవంతురాలు," అని బుద్ధవర్మ వద్ద సెలవు పుచ్చుకుని, మంచి రోజు చూసి పెళ్ళికి బయలుదేరి రావలిసిందిగా ఆయనను హెచ్చరించి వెళ్ళిపోయారు.

తరవాత బుద్ధవర్మ యజ్ఞగుప్తుణ్ణి పెళ్ళికొడుకును చేసి, తన కొడుకుకు బ్రాహ్మడి వేషం వేసి, పెళ్ళి కొడుకు తాలూకు సంచి కట్టు అతనికి ఇచ్చి, పరివారంతో సహా ఉజ్జయినికి పంపాడు.

మర్నాడు ఉదయం వివాహం జరిగింది. వధూవరులు అగ్నికుండం చుట్టూ తిరగటం పూర్తి అవుతూనే పెళ్ళి కొడుకు పెద్ద పెట్టున అరిచి, స్పృహ తప్పినట్టు పడిపోయాడు. చాలాసేపు ఉపచారాలు చేసిన మీదట యజ్ఞగుప్తుడు కొద్దిగా కళ్ళు తెరిచి, హీనస్వరంతో, "డొక్కలో శూల వచ్చింది," అన్నాడు.

అతన్ని లోపలి గదిలో చేర్చి వైద్యులు చికిత్స చేశారు. కొత్త పెళ్ళి కూతురు సిగ్గుపడకుండా అతని వద్దనే ఉండి, వైద్యులు పొయ్యమన్న మందులన్నీ అతని నోట పోస్తూ వచ్చింది. అయితే ఎన్ని మందులిచ్చినా అతని జీర్ణకోశ వ్యాధి మాత్రం పూర్తిగా పోలేదు.

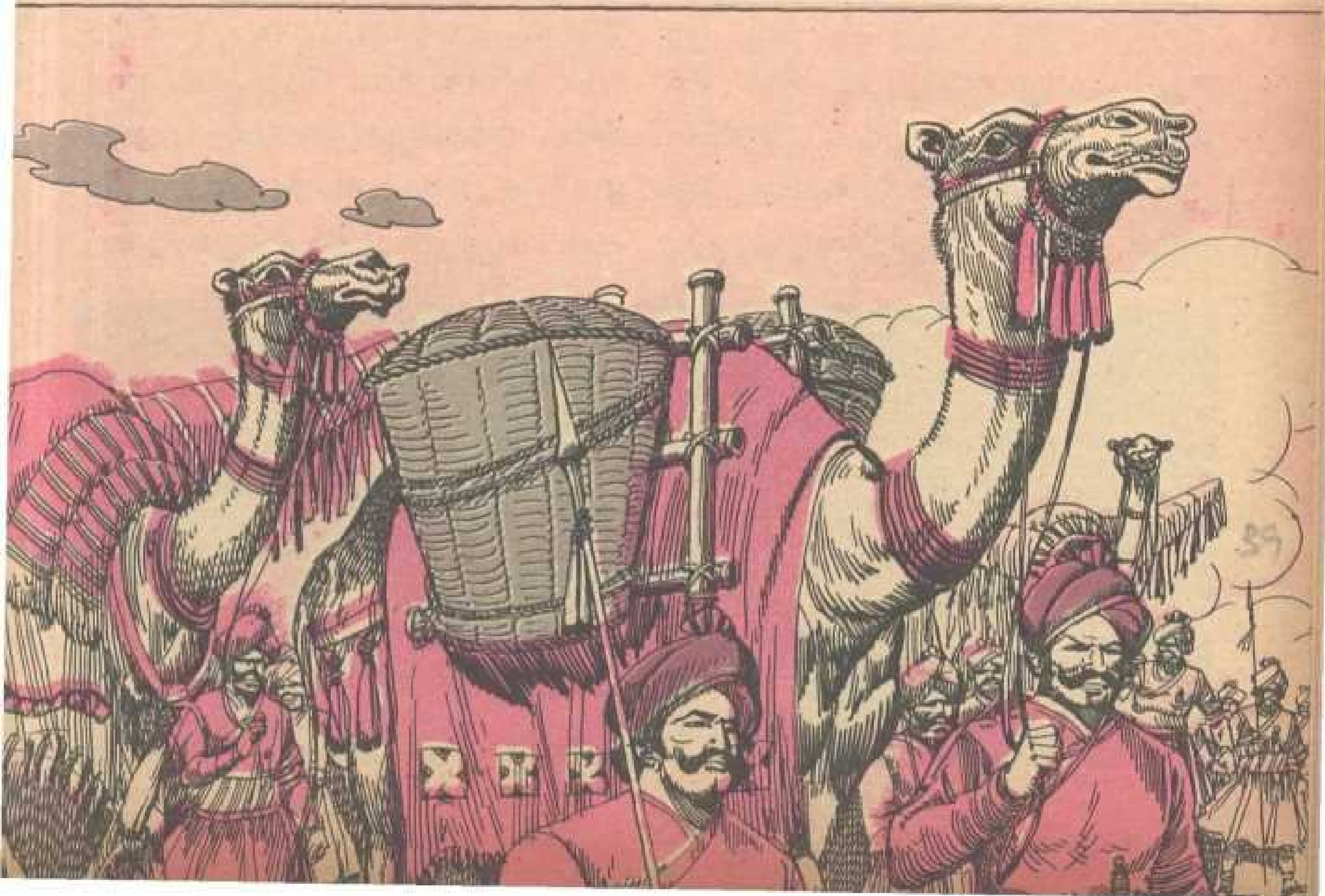
గూనివాడు పెళ్ళి కూతురితో సరసాలు ప్రారంభించాడు. అది చూసి మల్లిక చిరాకు పడింది. యజ్ఞగుప్తుడు ఆమెతో, "హాస్య గాడి మీద ఆగ్రహిస్తావేమిటి? వాణ్ణి అలాగే వాగనీ!" అన్నాడు.

కాని గూని వెధవ అసలు రహస్యం ఎక్కడ బయట పెట్టేస్తాడోనన్న భయం యజ్ఞగుప్తుణ్ణి బాధించసాగింది. అందుచేత అతను సాగరదత్తుడితో, "నాకు మా తల్లిదండ్రులను చూడాలని ఉన్నది," అన్నాడు.

వైద్యుడు సాగరదత్తుడితో, "అజీర్తికి ఇవ్వగల ఔషధాలన్నీ ఇచ్చాము. ఏమీ గుణం కనిపించలేదు. తన వాళ్ళను చేరుకుంటే అతని ఆరోగ్యం బాగుపడవచ్చు. శీఘ్రమే పంపెయ్యటం మంచిది," అన్నాడు.

సాగరదత్తుడు తన కుమార్తెనూ, అల్లుణ్ణీ ప్రయాణానికి సిద్ధం చేయించి, ఆమెకు భరణంగా తాను ఇచ్చే వస్తు సామగ్రిని అనేక ఒంటెల మీద వేయించి దాసీ జనాన్నీ, అంగరక్షకులనూ ఇచ్చి రాజగృహానికి పంపేశాడు. ఆయన నౌకర్లు ముందుగానే ప్రయాణమై వెళ్ళి ప్రతి మజిలీ వద్దా తగిన ఏర్పాట్లు చేసి, పెళ్ళికొడుకు ఆరోగ్యం గురించి కబుర్లు తెస్తూ వచ్చారు.

ఒక్కొక్క మజిలీ దాటుతున్న కొద్దీ మారు పెళ్ళికొడుకు మాయ జబ్బు నయమవుతూ వచ్చింది. రాజగృహం చేరే సరికి అతను సంపూర్ణ ఆరోగ్యం పొందాడు. ఈ వార్త అందగానే సాగరదత్తుడు అనంద

భరితుడై ఉజ్జయినిలోని అన్ని వర్ణాలవారికీ అంతులేని దానాలు చేశాడు.

బుద్ధవర్మ తన కోడలిని చూసి మహదానందం చెందాడు. ఆ రాత్రి వధూవరులను శోభనపు గదికి పంపారు. ఆ గదిలో మల్లికతో పాటు ఆమె చెలికత్తెలూ, గూనివాడూ, యజ్ఞగుప్తుడూ కూడా ఉన్నారు.

"ఈ గూనివాడు ఈ గదిలో ఎందుకున్నాడు?" అనుకున్నది మల్లిక.

"పానకంలో పుడకలాగా ఈ బ్రాహ్మణ వటువు ఇక్కడ ఇంకా దేనికి?" అనుకున్నాడు గూనివాడు.

సందర్భం గ్రహించి యజ్ఞగుప్తుడు వెళ్ళిపోవటానికి లేచాడు. అది చూసి మల్లిక, "అయ్యో, మీరెక్కడికి పోతున్నారు? నాగతి ఏమిటి?" అని ఆక్రోశించింది.

"నీకు వచ్చిన దుర్గతి ఏమీ లేదు. విధి నీకు ఏ మొగుణ్ణి రాసిపెట్టిందో వాడితో జీవయాత్ర సాగించు. ఇందులో నా వంతు పాప భారం మాత్రమే," అంటూ యజ్ఞగుప్తుడు బయటికి వెళ్ళిపోయాడు.

గూనివాడు మల్లికను పట్టుకుని ఆపబోయాడు, కాని మల్లిక కెవ్వున అరిచి బయటికి పరిగెత్తింది. ఆమె గదులన్నీ దాటుకుంటూ ఇంటి బయటికి వచ్చింది. అన్ని గదులలోనూ మనుషులు తప్పతాగి ఒళ్ళు తెలియని స్థితిలో ఉన్నారు. కొందరు దాసీలు ఆనందంతో నృత్యాలు చేస్తున్నారు.

మల్లిక వీధిలోకి వచ్చి, ఎవరినో చూసి, "అడుగో! అడుగో!" అనుకుని అటుగా పరిగెత్తింది. తరవాత తాను ఎటు పోతున్నదీ ఆమెకు తెలియలేదు. ఒక చోట దారి పక్కన, తప్పతాగి ఒళ్ళు తెలియకుండా నిద్రపోతున్న కాపాలికుడు ఒకడు ఆమెకు కనిపించాడు.

ఆమె తన కర్తవ్యాన్ని నిర్ణయించుకుని, తన నగలన్నీ తీసి మూటగట్టి బొడ్డులో దోపుకుని, కాపాలికుడి పరికరాలన్నీ సంగ్రహించి తాను ఆ వేషం వేసుకున్నది. తాను కూడా తాగిఉన్నట్టు తూలుతూ నగరం దాటి ఒక గ్రామం కేసి వెళ్ళింది.

—(ముగింపు వచ్చే సంచికలో)

భర్తకోసం

2

ఆ గ్రామంలో ఒక జుట్టు పండిపోయిన ఆడది తన ఇంటి ముందు అరుగు మీద ఏకులు వడుకుతూ మల్లికకు కనిపించింది. ఆ ముసలిది కోపంగా, "ఈ బుద్ధవర్మ ఎటువంటి నీచుడు!" అని గొణుక్కుంటున్నది.

"ఎందుకమ్మా ఆ మహాత్ముణ్ణి తిడతావు?" అన్నది మల్లిక.

"నాయనా, లోకమంతా కోడై కూస్తుంటే నువు వినలేదా?" అన్నది ఆ వృద్ధురాలు, మల్లికను చూసి మగవాడే అనుకుని.

ఇంతలో చాటింపు వినబడింది: "బుద్ధవర్మ కోడలి జాడ తెలిపిన వారి దరిద్రం తీరిపోతుంది. ఆమెను దాచిన వాళ్ళ పీక తెగిపోతుంది. ఇది రాజాజ్ఞ!"

బ్రాహ్మణ స్త్రీ ఆనంద బాష్పాలు రాలుస్తూ, "భేష్, మల్లికా! పారిపోయావా? ఆ గూనివాడితో కాపరం చెయ్యకు. నీ భర్త యజ్ఞగుప్తుడే!" అని పైకే అనేసింది.

మల్లికకు ఆ ముసలావిడలో నమ్మకం పుట్టుకొచ్చి, ఆమెకు తన సమాచారమంతా చెప్పేసింది. ముసలావిడ మల్లికను ఆప్యాయంగా కౌగలించుకుని, లోపలికి తీసుకుపోయి, కాపాలిక వేషం విప్పదీసి, చక్కగా నలుగుపెట్టి స్నానం చేయించింది.

మర్నాడు ఉదయం మల్లిక కాపాలికుడి వేషం ధరించి నగరానికి తిరిగి వెళ్ళేసరికి, అక్కడ జనం గుంపులు గుంపులుగా చేరి గొడవగా మాట్లాడుకుంటున్నారు. మల్లిక ఒక మనిషిని విశేషం ఏమిటని అడిగితే ఆ మనిషి, "ఏముందీ? ఇక్కడ బుద్ధవర్మ అనే వర్తకుడికి ఒంటెగాడని ఒక గూని కొడుకున్నాడు. ఒక పనికిమాలిన బ్రాహ్మణ కుర్రాడు ఒకడు రత్నంలాంటి పిల్లను

పెళ్ళాడి తెచ్చి, ఆ గూనివాడికి నైవేద్యం పెట్టాడు. ఆ పిల్ల కాస్తా పారిపోయింది," అన్నాడు.

"ఆ పనికిమాలిన బ్రాహ్మణ కుర్రాడు ఉండే ఇల్లు చూపగలవా?" అని మల్లిక ఆ మనిషిని అడిగింది. ఆ మనిషి ఆమెను యజ్ఞగుప్తుడి ఇంటికి చేర్చాడు.

యజ్ఞగుప్తుడి ఇల్లు చాలా పేదగా ఉన్నది. ఒక పక్క అగ్నిహోత్రం ఉన్నది. దాని సమీపంలో యజ్ఞగుప్తుడు కూర్చుని, కొందరు శిష్యుల చేత అధ్యయనం చేయిస్తున్నాడు.

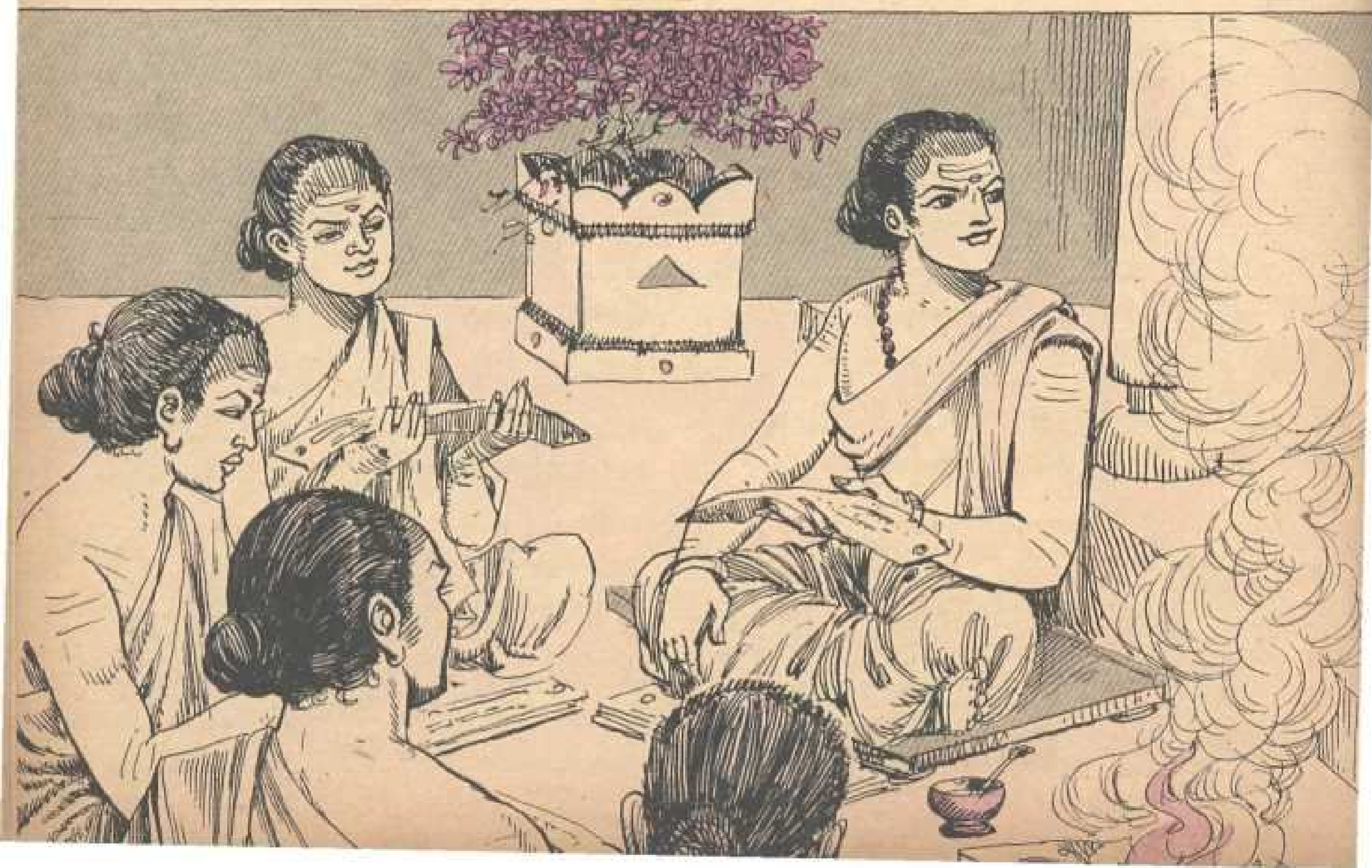
మల్లిక అక్కడికి వెళ్ళి, చేతికర్ర కింద పెట్టి, బాసిపట్టు వేసుకుని కూర్చుని, "తమరు బోధిస్తున్న గ్రంథం ఏమిటి?" అని అడిగింది.

"మనుధర్మ శాస్త్రంలో వర్ణాశ్రమ ధర్మాలు వివరిస్తున్నాను," అన్నాడు యజ్ఞగుప్తుడు.

"అబద్ధం! వర్ణాంతర వివాహం చేసుకుని, కట్టుకున్న భార్యను ఒక ఒంటి కంటి గూని వాడికి అర్పించిన నువ్వు ధర్మశాస్త్రాలు ఏమని బోధిస్తున్నావు? అలాంటి పనిని ఎలా సమర్థిస్తావు?" అన్నది మల్లిక.

"తండ్రి ఆజ్ఞను పాలించటం కొడుకు ధర్మం. రాముడు ఏం చేశాడు?" అన్నాడు యజ్ఞగుప్తుడు.

"నువ్వు అవతార పురుషుడితో వంతు వస్తున్నావా? సరే, తండ్రి ఆజ్ఞ ప్రకారం పెళ్ళాడావు. ఆమెను ఏమని వదిలేశావు?" అన్నది మల్లిక.

యజ్ఞగుప్తుడు ఆ ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పలేకపోయాడు.

మల్లిక మధ్యాహ్నం దాకా అక్కడే కూర్చుని, భిక్ష మెత్తుకునే మిష మీద వెళ్ళిపోయి బ్రాహ్మణస్త్రీ ఇంటికి చేరుకున్నది. అది మొదలు ఆమె కొన్ని రోజులపాటు యజ్ఞగుప్తుడి ఇంట పగలూ, బ్రాహ్మణస్త్రీ ఇంట రాత్రీ గడుపుతూ వచ్చింది.

యజ్ఞగుప్తుడు పాప కార్యానికి ఒడిగట్టినది దారిద్ర్యం వల్లనే అని గ్రహించి మల్లిక అతన్ని ధనాశతో ఆకర్షించ నిశ్చయించింది. ఆమె బ్రాహ్మణస్త్రీ ద్వారా తన ముత్యాల హారం అమ్మించి, అమ్మగా వచ్చిన బంగారమూ, వెండీ రాగి పాత్రలలో నింపి, వాటిని గ్రామం బయట గుర్తుగా ఒక చోట పాతింది. తరవాత ఆమె యజ్ఞగుప్తుడితో, "నా వంటి వాళ్ళు ఒకే చోట చాలా కాలం ఉండరాదు. నీ మీది వాత్సల్యం కొద్దీ, అయిదు రోజుల గడువు దాటి ఉండిపోయాను. ఇక కాశీయాత్రకు బయలుదేరాలి. మరొక సంగతి ఏమంటే, నా దగ్గిర మహాకాళమంత్ర గ్రంథం ఉన్నది. దాని సహాయంతో భూమిలో ఉండే నిధి నిక్షేపాలు తెలుస్తాయి. ఇటీవల ఒక చోట చిన్న నిక్షేపం ఉన్నట్టు గమనించాను. కావాలంటే నా వెంట వచ్చి దాన్ని తీసుకో," అన్నది.

యజ్ఞగుప్తుడు నమ్మకస్థులైన ఒకరిద్దరు శిష్యులతో సహా ఆమె వెంట వెళ్ళి, రాగి పాత్రలను ఇంటికి తెచ్చుకున్నాడు. అతను సంతోషంగా ఈ వార్త తండ్రికి తెలిపి,

కాపాలికుడి వద్ద మహాకాళీమంత్ర గ్రంథం ఉన్నదని కూడా చెప్పాడు.

''ఎందుకొచ్చిన వేదంరా? వదిలెయ్యి! ఆ కాపాలికుణ్ణి ఆశ్రయించి ఆ మహాకాళి మంత్రం నేర్చుకో. ఆ పుస్తకం నీకు దొరికే దాకా ఆ కాపాలికుడి అడుగులకు మడుగు లొత్తు!'' అన్నాడు యజ్ఞగుప్తుడి తండ్రి.

తండ్రి ఇలా అనగానే యజ్ఞగుప్తుడు, ప్రయాణానికి సిద్ధమవుతున్న మల్లికతో, ''స్వామీ, నేనూ తమ వెంట తీర్థయాత్రలు చేస్తాను. నా వంటి పాపాత్ముడికి అంతకన్న మంచిమార్గం ఏమున్నది?'' అన్నాడు.

ఆమె అతన్ని వారించటానికి ప్రయత్నిస్తున్నట్టు కొంతసేపు నటించి, ఒప్పుకున్నది.

ఇద్దరూ కలిసి కాశీకి వెళ్ళారు. అక్కడ కొంతకాలం ఉండి, నైమిశారణ్యం మీదిగా గంగా ద్వారానికి వెళ్ళారు. అక్కడి నుంచి కురు, పుష్కర, మహాలయ పుణ్యక్షేత్రాలు చూసి, ఉజ్జయినికి బయలుదేరారు.

మల్లిక అతనితో, ''నువు ఉజ్జయినికి రావటం మంచిది కాదు. అక్కడ నువు మహా ద్రోహం చేశావు. ఉజ్జయినీవాసులు నిన్ను క్షమించరు. అందుచేత ఇక్కడి నుంచి నువు ఇంటికి వెళ్ళిపో,'' అన్నది.

''స్వామీ, తమరు వెళ్ళిన చోటి కల్లా వస్తాను. శిష్యుడు గురువును విడనాడ రాదు,'' అన్నాడు యజ్ఞగుప్తుడు.

ఇద్దరూ ఉజ్జయిని చేరినాక మల్లిక అతన్ని భద్రవటం అనే చోట ఉండమని, ''నేను ఏడన్నా నిధి నిక్షేపం కనిపెట్టిన దాకా తిరిగి రాను. నేను రావటం ఆలస్యమైతే నువ్వేమీ కంగారు పడకు,'' అన్నది.

ఆమె సిప్రానది తీరానికి వెళ్ళి, చక్కగా స్నానం చేసి, కాపాలిని దుస్తులు ధరించి, తన తండ్రి ఇంటికి వెళ్ళి భిక్షం అడిగింది. భిక్షం వెయ్యటానికి వచ్చిన పరిచారిక మల్లికను గుర్తించి, గుండెలు బాదుకుంటూ యజమానురాలి వద్దకు వెళ్ళి, ''అమ్మా, కొంప మునిగింది! సర్వనాశనమయింది! నీ కూతురు కాపాలిని అయి వాకిట నిలబడి ఉన్నది. వెళ్ళి చూసుకో!'' అన్నది.

మల్లిక తల్లి వచ్చి, మాటా పలుకూ లేకుండా, మల్లికే ధరించిన కాపాలినీ వేషం లాగేసి, స్నానం చేయించి, "ఏమిటే ఇదంతా?" అని అడిగింది.

"నిజంగా కాపాలినిని అయాననుకున్నావా, అమ్మా? నాన్నను పిలు, నా కథ అంతా చెబుతాను," అన్నది మల్లిక.

సాగరదత్తుడు వచ్చాడు. మల్లిక ఆయనతో, "నీ అల్లుడు భద్రవటంలో ఉన్నాడు. తీసుకురావటానికి అన్నలను పంపు," అన్నది.

యజ్ఞగుప్తుణ్ణి అతని బావమరుదులు పట్టుకుని, "దుర్మార్గుడా, దొరికావా, రాజుగారు రమ్మంటున్నారు, పద!" అన్నారు.

తనకు కారాగృహమూ, మరణదండనా తప్పవనుకుని యజ్ఞగుప్తుడు, "నా మిత్రుడు కాపాలికుడు వచ్చేదాకా ఆగండి," అని తన బావమరుదులను బతిమాలుకున్నాడు.

మల్లిక అన్నలు నవ్వి, "ఇంకెక్కడ మిత్రుడు? అతను చేరవలసిన చోటికి ముందే చేరాడు. నిన్ను పట్టియిచ్చినది కూడా అతనే. నీ వంటి దుర్మార్గులతో మైత్రి ఎవరకి మాత్రం ఎలా నిలుస్తుంది?" అని, మహా ఉత్సాహంతో అతన్ని ఏడిపిస్తూ తమ ఇంటికి తీసుకుపోయారు.

తన అల్లుణ్ణి చూడగానే సాగరదత్తుడు వచ్చి ఆప్యాయంగా కౌగలించుకున్నాడు. అతని అత్తవారి తరపు బంధువులంతా అతన్ని చుట్టుముట్టారు.

భర్తకోసం మల్లిక పడ్డ శ్రమ చూసి యజ్ఞగుప్తుడు, "ఆడదాని బుద్ధి రెండు అంగుష్ఠాలు అంటారు. కాని శుద్ధ పొరపాటు. బుద్ధిమాలిన పాండవులు విరాటుడి వద్ద, అజ్ఞాతంగా ఉన్నారంటే అదంతా ఆ ద్రౌపది తెలివే అయి ఉండాలి," అనుకున్నాడు.

మల్లిక కథ అంతా ఆ దేశపు రాజుకు తెలిసింది. ఆయన మల్లికనూ, యజ్ఞగుప్తుణ్ణీ పిలిపించి, అతనికి ధనమూ, అగ్రహారాలూ ఇచ్చి, "అమ్మాయీ, నీ భర్త తన బ్రాహ్మణ విధులు సరిగా నిర్వర్తించేటట్టు నువే చూసుకోవాలి!" అన్నాడు.

యజ్ఞగుప్తుడు తన భార్యను ప్రేమగా చూసుకుంటూ సుఖంగా జీవించాడు.

